

Besloten stad

Jos Pierreux

Besloten stad

Thriller

Uitgeverij
**VRJ
DAG**

*Ter herinnering van
François Deckx (1943-2021)*

See you later, alligator.

*Opgedragen aan
Johan Luybaert*

DE AVONTUREN VAN LUK BORRÉ ZIJN VERZINSELS,
MAAR DAAROM NIET MINDER WAAR.

Coronatoespraak van **Sophie Wilmès**,
toenmalig premier van België:

'We willen altijd een duidelijke en een ware expressie
geven aan de mensen.

Het is heel belangrijk dat wanneer we zeggen iets,
we zien het is opgebouwd
en we hebben erover nagedacht.

En we moeten ook genoeg...
euhm... euhm...

We moeten genoeg eerlijk zijn
over de manier te zeggen dat ik weet het niet.
Ik zal geen vaste beloven doen.'

Sophie Wilmès:

- Licentiate Toegepaste Communicatie.
- Diploma's Financieel Beheer, Reclame en Consultancy.
- Was na haar studies vijf jaar werkzaam bij een reclamebureau.
- Van 27 oktober 2019 tot 1 oktober 2020 was zij de eerste minister van de federale regering in lopende zaken en de eerste vrouwelijke premier van België. Ze had volheid van bevoegdheid én kreeg volmachten om de coronacrisis te bestrijden.

NADIEN

De cirkel is rond

Ik probeer de situatie uit te leggen, maar niemand luistert.

Er is zoveel dat ik wil vertellen.

Zoveel dat ik zou willen doen.

Ik kan het niet.

Nog eenmaal kijk ik rond.

Het is alsof de kamer van alle hoeken en contouren is ontdaan, er een nevel naar binnen is gegleden en de vormen in elkaar overvloeien. Grijs en zwart zijn de enige kleuren die mijn wereld nog kent.

Grijs en zwart en rode spatten.

Veel rode spatten.

Heel veel.

Is buiten alles tot stilstand gekomen?

Er dringen geen geluiden meer naar binnen. Ik zie monden bewegen, maar ik hoor niet wat er gezegd wordt.

Ik weet niets meer, niet eens welke dag het morgen wordt. Ik probeer het me te herinneren. Uiteindelijk geef ik het op.

De ruimte staat vol mensen in uniform en met mondkapjes voor hun gelaat.

Hun ogen dwalen door de kamer. Vele levens zijn een chaos, maar dit slaat alles. Ze zien omgedonderde kasten, een vernielde bank, overhoopgehaalde boekenplanken, een geïmplo-deerd televisietoestel... Stoelen liggen met hun poten in de lucht. In het midden van de eettafel steekt een mes tot het heft in het blad.

Ze lijken de gebeurtenissen niet onder controle te hebben. Hun bewegingen zijn traag alsof ze deze waanzin willen lamleggen. Het zou sneller gaan als ze georganiseerd zouden werken, maar dat lukt niet.

De weinige instructies die gegeven worden, zijn vaag of met elkaar in tegenspraak.

Ontstelling is in de ogen te lezen.

Ze werpen blikken op me waarin medelijden en weerzin om de bovenhand strijden.

Aan de afschuw die ik van de gezichten lees, weet ik dat ik al naar bloed, drek en verrotting ruik.

Zijn de aanwezigen gechoqueerd? Ze zijn getraind en een plaats delict is zelden een grapje, maar vandaag kunnen ze hun afschuw niet verbergen. Ze zullen het beeld mee in hun graf nemen – mijn beeld.

Sommigen zullen achteraf therapie nodig hebben. Anderen zullen de dag afstrepen en uittellen hoeveel er nog resten tot hun pensioen. De jongens en meisjes van staal. Wees niet jaloers op ze – hun nachten zijn lang en koortsig. Ze drinken te veel alcohol en slikken pillen. Of ze snakken ernaar.

De twee binnenstormende ambulanciers zijn duidelijk gehaast. Ze zijn op weg naar de interventie die ze nooit meer zullen vergeten.

Ik probeer mijn armen te heffen om hen te verhinderen mij vast te gespen.

Het lukt niet.

Zacht kan je de behandeling niet noemen. Ze trekken de sluiting strak aan en gooien me net niet op de brancard.

Het optillen gaat vooraan iets sneller dan achteraan, waardoor het even voelt alsof ze me rechtop zetten. In dat geval zou ik als een lappenpop door mijn benen zakken. Er zit immers geen greintje gevoel in mijn ledematen.

Bij het naar buiten dragen, schommelt mijn lichaam heen en weer. Ik prijs me alsnog gelukkig dat ik zo stevig vastgebonden ben.

Een verpleegkundige rent voor ons uit.

Bij elke armbeweging worden de donkere vlekken onder zijn oksels groter. Hij trekt de achterste deuren open zodra hij de ambulance bereikt en de brancard wordt vervolgens bruusk in de opening geschoven.

Naar het schijnt dwingt de coronabezetting de ziekenhuizen ertoe spoedinterventies met minimale bezetting te bemannen. Het beschikbare personeel wordt polyvalent ingezet – ook al zijn ze niet overal evenzeer voor opgeleid.

Word ik mede daardoor zo ruw behandeld?

Och, wat geeft het?

Minuten geleden is mijn hart gestopt met kloppen.

Ik ben dood.

**D
E
E
L**

I

Hoofdstuk 1

Normaal zouden de ramptoeristen hiervoor op de eerste rij staan.

Het decor is er nu een van zwijgzaam flikkerende zwaailichten en zwart-geel afzetlint, zonder schouwlustige toeschouwers en journalistengespuis.

Het portier van de interventiewagen staat wijd open.

‘Vertel me wat er gebeurde,’ zegt Stefaan Athenus.

Ietwat hautain leunt de brigadier achterover in de bestuurdersstoel. Vanaf de stoep aan de overkant van de weg doet een verkeersagent hem het verhaal. Om besmetting te voorkomen zou, volgens de aanbevelingen van de Nationale Veiligheidsraad, anderhalve meter afstand volstaan. Agent Yves is echter geen man van enig risico, dus hij gaat voor het dubbele. De politiemensen moeten bijna roepen om zich aan elkaar verstaanbaar te maken. Gelukkig heeft de overheid niet-essentiële verplaatsingen verboden, waardoor geen ander rumoer weerklinkt.

‘Vluchtmisdrijf waarbij een dode te betreuren valt, brigadier.’ De agent wipt op zijn tenen alsof hij het koud heeft, terwijl de temperatuur ook op dit uur van de dag nog met twee cijfers wordt geschreven. ‘Het slachtoffer vertoont breuken en andere letsels over het gehele lichaam.’

‘Wie vond het lijk?’

‘Een passant zag de stoffelijke resten liggen, stopte en verwittigde de hulpdiensten. De aanrijding was net gebeurd, poneerde hij.’

‘Hoe weet die voorbijganger zo zeker dat het lichaam er pas lag?’

‘Hij beweerde dat af te kunnen leiden uit de lichaamstemperatuur en de evolutie van de bloedstolling. De man is een

ervaren verpleegkundige die van het AZ Zeno kwam en had er een shift van zestien uur opzitten.’

Stefaan Athenus kan een lichte rilling niet onderdrukken. ‘Coronadienst?’

Telkens als hij het C-woord uitspreekt, krijgt de brigadier kippenvel op zijn armen.

Iedere avond trakteert het journaal de televisiekijkers op de vreselijkste beelden uit ziekenhuizen over de hele wereld: colonnes ambulances aan de spoeddiensten, uitpuilende kamers, gangen vol bedden met creperende patiënten en op de parkings koelwagens om lijken in op te stapelen. De getroffen afdelingen zijn het nieuwe Tsjernobyl.

Agent Yves knikt respectvol. ‘Hij had zijn beschermende kleding nog aan.’

‘Je bent hem toch niet te dicht genaderd, mag ik hopen?’

De virologen weten nog niet hoe het virus overgaat van mens op mens. Ze raden aan om bij alles wat je doet voorzichtig te zijn.

‘Natuurlijk niet. Wil je het visitekaartje dat hij me overhandigde voordat ik hem toestond zijn weg te vervolgen?’

‘Ik ga niets aanraken dat niet eerst gedesinfecteerd werd, Yves.’

‘Juist.’ De agent denkt even na. ‘Zal ik het adres dicteren?’ stelt hij vervolgens voor.

Stefaan Athenus gebaart *zeg maar* met zijn ene hand, terwijl hij met de andere in het handschoenkastje naar potlood en papier graaft.

Zodra hij dat schrijfgierief gevonden heeft, noteert de brigadier zorgvuldig de gegevens die agent Yves opgeeft.

De verpleger blijkt Charles Veldekens te heten en woont achter het Hof van Vlaanderen in het gehucht Oosthoek, in de Bosmannenstraat, een korte verbindingsweg die eindigt in de Rijkswachtlaan. Het steegje dankt zijn naam aan een

duivenmelkersbond uit de negentiende eeuw. Nog altijd wordt de sport in de badstad met bijzonder veel passie bedreven, al generaties lang op zowel internationaal als nationaal niveau.

‘Meneer Veldekens zag of hoorde geen ander voertuig,’ zegt agent Yves ten slotte.

‘Daaruit kunnen we besluiten dat de vluchter stopte noch terugkeerde,’ knikt brigadier Athenus begrijpend.

‘Hij – of zij – reed zonder boe of ba door.’

Een onderzoek kent slechts succes bij gratie van de aandacht die de speurder heeft voor de details. Met die gedachte in het achterhoofd denkt brigadier Athenus na terwijl hij het gebeuren vanuit verschillende hoeken probeert te reconstrueren.

De plaats waar het ongeval gebeurde, maakt geen deel uit van de kortste route van het Academisch Ziekenhuis naar huis, maar is wel een van de vele mogelijkheden om van het zuidelijk naar het oostelijk deel van de badstad te rijden. Het is misschien zelfs de rustigste route.

Sinds de uitbraak van het coronavirus zijn verplegers de nieuwste helden. Als het niet écht nodig is, gaat Stefaan Athenus geen van hen ondervragen. Je valt Clark Kent niet lastig om te informeren langs welke weg hij, gekleed als Superman, naar huis vloog nadat hij de wereld redde.

‘Kun je uit de verwondingen opmaken hoe het gebeurde?’

‘We werken bij de politie met rode toortsen en een fluitje, brigadier! Niet met tarotkaarten en een glazen bol.’ Agent Yves stopt even om adem te halen. Zijn twintig jaren dienst verliepen onberispelijk. Hij kreeg niet eens een reprimande! Klaarblijkelijk is de veertiger de juiste man voor de job. Of zouden de cynici gelijk hebben wanneer zij beweren dat de agent zich als geen ander onzichtbaar kan maken? ‘Maar ik zou zeggen dat een wagen die uit de Paulusstraat kwam en langs de Eikenlaan in de richting van de rotonde reed een wandelaar aantikte.’

‘Waardoor die persoon viel, onder de wagen terecht kwam en werd overreden?’

‘Meer dan waarschijnlijk.’

Yves probeert er ontspannen uit te zien. Het lukt niet. Hersenvocht, bloed, ingewanden: het kruipt onder de schedel en vormt de voedingsbodem voor burn-out en/of depressie. Teneinde te recupereren, denkt hij eraan om een paar dagen verlof op te nemen. Maar hij deelt zijn woning met een koppel scholieren die, gezien de omstandigheden, digitaal thuis-onderwijs volgen. Met tieners in huis is het op de toppen van de tenen lopen. Ze zijn niet eens van hem. Yves is hun pluspapa. Wat je ergens gratis verkrijgt, is zelden een cadeau.

‘Het lijkt is zwaar verhaakeld.’

Stefaan Athenus voelt hoe zijn vingers het potlood almaar steviger omklemmen. Hij besluit het schrijfgerei neer te leggen voor het breekt.

‘We zullen poolshoogte nemen,’ zegt hij nonchalant. Terwijl hij het in zijn broek doet voor wat hij te zien zal krijgen.

Volgens de politiepsycholoog moet een geüniformeerde altijd controle hebben over zijn gevoelens en gedachten. Toen zij de cursus Zelfbeheersing tijdens de opleiding doceerde, had de dame Stefaan Athenus scheef aangekeken.

Denkt ze dat ik niet flink genoeg ben? Niet capabel? Dat ik niets kan?

De brigadier ademt diep in, houdt zijn adem vast en blaast vervolgens uit. Dan neemt hij een paar plastic overschoenen van de achterbank en trekt de elastieken rand over zijn bottines. Vervolgens stapt hij uit de interventiewagen en haalt meet-stokken uit de koffer om ze straks naast het slachtoffer op de grond te leggen.

Athenus’ handpalmen zijn nat van het zweet, zijn schedel jeukt en zijn hart slaat als een sloophamer tegen zijn ribben. Stefaan moet al zijn moed bij elkaar rapen om door te gaan.

Om niet weg te kijken of niet te knippen. Geen seconde, geen enkele keer. Een meerdere wil tegenover een mindere geen zweem van zwakte betonen.

De honderd meter naar de plaats des onheils legt de brigadier in slowmotion af, terwijl de rest van de wereld steeds chaotischer wordt. Elk geluid wordt vervormd, iedere geur opdringerig, inwendig gekrijs. De brigadier vreest dat agent Yves zijn zenuwen kan zien trillen en dat de politiemans zal concluderen dat hij een schijtluis is. Mensen worden geroemd om hun kracht en verguisd om hun zwakheden. Een politiekorps is *mucho macho*, waarbij de vrouwelijke leden misschien nog wel het hardst hun best doen om stoer over te komen.

Honderd meter.

Sprintkampioenen doen over zo’n afstand iets minder dan tien seconden, Athenus ruim een halve minuut.

Langer treuzelen kan Stefaan evenwel niet.

Het beeld dat hij te zien krijgt, choqueert hem.

Met veel moeite hapt de brigadier naar adem. Maar al snel neemt het gevoel van benauwdheid weer af. Hij slikt de brok in zijn keel weg en krijgt weer controle over zijn ademhaling.

Je moet doen alsof het niets voorstelt.

Het lukt.

Stefaan geeft geen krimp en slaat zijn ogen niet neer. Hoewel het plaatje weerzinwekkend is, slaagt hij erin naar het verhaakelde lichaam te kijken alsof het *dry aged*-vlees is dat bij slagerij De Knock in de rijpingskast hangt.

Het onderlichaam van de dode ligt in de berm. Het maakt bij het middel een bizarre en onnatuurlijke hoek met het bovenlichaam dat zich op het wegdek uitstrekt.

Het hoofd is zo’n beetje... nou ja, ontploft? Een gedeukte, geknakte schedel. Gebarsten, beblaard vlees. Het linkeroor is gescheurd en ligt bijna los van de hoofdhuid. De oogballen puilen uit de kassen, die donker, diep en peilloos zijn.

Er loopt een grillig, fijn bloedspoor uit de mondhoeken naar de goot, van de kin naar de goot, van de borstkas naar de goot en van beide polsen naar de goot.

‘Volgens mij is de wagen met zijn voorwiel over de borstkas gereden en vervolgens met zijn achterwiel over de onderkant van het gezicht,’ zegt agent Yves terwijl hij de richting aanwijst, ‘alvorens zijn weg te vervolgen.’

Brigadier Athenus staat zwijgend bij het lijk, terwijl hij links en rechts de baan afkijkt. ‘Hoe kan iemand zoiets over zijn hart krijgen?’ verzucht hij vervolgens.

‘Intrinsiek zijn mensen goed. Dat geloof ik echt. Maar af en toe doen ze in een opwelling iets verkeers. We zien alleen het slechte. “De goedheid van een mens is een vlam die wel verborgen, maar niet gedoofd kan worden,” zoals Nelson Mandela zei.’

‘Wat een heel vriendelijke en positieve kijk is op de mensheid voor iemand die dertig jaar gevangenzat!’

Decennialang investeerde het Knokse stadsbestuur in de veiligheid van fietsers en voetgangers. De badstad had aandacht voor de zwakke weggebruiker en bood hem extra bescherming. Bleef die doorgedreven financiële inspanning zonder resultaat? Want als de veronderstellingen van de verkeersagent steek houden, liet de voetganger het wandelweggetje links liggen om op de rijbaan te lopen.

Waarom deed hij dat?

Stefaan inspecteert het voetpad dat als een olifantenpad tussen de beplanting kronkelt. Nu eens net naast de straat en op hetzelfde niveau, dan meters verder en hoger of lager dan de rijbaan.

Het weggetje is in een erbarmelijke staat. Boomwortels wrikten de tegels los en duwden ze omhoog. Hier en daar ontbreken ze. Wat overblijft, is deels dichtgegroeid, deels met mos

overwoekerd. Je kunt het niet eens meer een weg noemen, het is een sliert tegels, met verbrijzelde klinkers en halfverharde schelpen die slingeren langs de bosrand.

De keer dat hij hier als tiener met een vriendinnetje verzeilde, mocht de brigadier ervaren dat dit deel van het Koningsbos uitstekend geschikt was voor diverse fysieke activiteiten.

Nu is zelfs wandelen geen optie meer, tenzij je een enkelbreuk wenst te riskeren.

‘Werd het slachtoffer geïdentificeerd?’

Agent Yves schudt het hoofd.

‘We weten niet wie hij is. Hij heeft geen papieren bij zich waaruit we de identiteit kunnen opmaken.’

‘Laat ons een put graven en de resten erin gooien. We kieperen wat ongebluste kalk eroverheen en laten de zaak achter ons.’

Daar moeten de politiemensen om lachen. Eerder omdat ze zoeken naar iets om de spanning te breken, dan omdat de opmerking zo komisch is.

Hoe komt het dat we cynisch geworden zijn, denkt Stefaan meteen na zijn uitspraak. Op welk moment verloren we een deel van ons mededogen, van onze gevoelens? En meteen daarna: Welke invloed zal de huidige pandemie op onze toekomstige emoties hebben?

Elke dag tientallen doden, honderden. De gezichten die hierachter schuilgaan vervagen, het verdriet. Getallen stampen af. Op het moment dat de vragen zich in hem vormen, herstelt de brigadier zich. In grotere steden is de politie meer gewend, maar voor de eerste keer is hij de hoogste in rang bij iets dat de vergelijking met een *crime scene* kan doorstaan. Hij moet zich nu dusdanig gedragen en autoriteit uitstralen.

Een maand geleden zou hij zich noch vragen hebben gesteld bij een flauwe grap, noch zo bewust op zijn houding hebben gelet.

Een virus met enkelstrengs RNA als genetisch materiaal en